

موسسه حسابرسی آزمون پرداز ایران مشهود

شماره: 20937/210

سامانه هوشمند مالیاتی | قوانین مالیات مستقیم و ارزش افزوده

ارسال رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه شماره ۱۸۰ مورخ ۸۹/۵/۱۱

به پیوست تصویر رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه شماره ۱۸۰ مورخ ۸۹/۵/۱۱ که به موجب آن بخشنامه شماره ۱۶۶۳۵ مورخ ۸۷/۲/۲۹ سازمان متبوع بر اساس نامه شماره ۳۸۳۶/۳۰/۸۹ مورخ ۸۹/۳/۱ / ۸۹ قائم مقام محترم دبیر شورای نگهبان و با عنایت به ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری خلاف موازین شرعی و قانونی تشخیص نگردیده است جهت اطلاع و بهره برداری لازم ارسال می گردد .

امیرحسین علی حکیم
معاون فنی و حقوقی

شماره دادنامه: ۱۸۰

تاریخ دادنامه: ۱۳۸۹/۰۵/۱۱

کلاس پرونده: ۷۴۷/۸۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری .
شاکی: آقای محمد مهدی ناظمیان .

موضوع شکایت و خواسته: تقاضای ابطال بخشنامه شماره ۱۶۶۳۵ مورخ ۸۷/۲/۲۹، سازمان امور مالیاتی کشور .
گردشکار: مستفاد از دادخواست آقای محمد مهدی ناظمیان و لایحه تکمیلی آن به موجب رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۲۰۹ مورخ ۸۵/۴/۱۱، بخشنامه شماره ۱۵۷۷۶/۳۸۸۴/۱۷۶۸ - ۲۳۲ سازمان امور مالیاتی کشور ابطال گردیده و پس از آن سازمان امور مالیاتی مبادرت به صدور بخشنامه ۱۶۶۳۵ مورخ ۸۷/۲/۲۹ / ۸۷، با موضوع رفع ابهام از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص دادنامه ۲۹ مورخ ۸۵/۴/۱۱ نموده و تاریخ اجراء آن را از عملکرد سال ۸۵ به بعد تعیین کرده است . نظر به اینکه مطابق رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۲۳ و ۲۲ مورخ ۸۹/۱/۱۹، ملاک استحقاق اشخاص درباره حقوق تعیین شده از تاریخی است که حقوقشان ضایع گردیده است و در بخشنامه شماره ۱۶۶۳۵ مورخ ۸۷/۲/۲۹، استرداد وجوه اضافه دریافتی را از سال ۸۵ به بعد تعیین کرده، نه از سال وضع بخشنامه، لذا به جهت مغایر بودن بخشنامه با شرع، اصلاح و ابطال بخشنامه موخرالصدور سازمان امور مالیاتی را خواستار گردیده است . کارشناس مسئول امور قضائی سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به شکایت شاکی طی لایحه شماره ۲۱/۲۱۲ مورخ ۸۸/۵/۵، ضمن ارسال تصویر نظریه شماره ۴۳۱۵۶ مورخ ۸۷/۵/۵ معاون فنی و حقوقی سازمان متبوع اعلام داشته است: نظر به اینکه بخشنامه شماره ۱۵۷۷۶/۳۸۸۴/۱۷۶۸ - ۲۳۲ مورخ ۸۳/۹/۱۵، به موجب رأی شماره ۲۰۹ مورخ ۸۵/۴/۱۱، آن مرجع خلاف قانون تشخیص داده شده و ابطال گردیده است . سازمان متبوع با رعایت مفاد دادنامه مذکور و به منظور ایجاد وحدت رویه در نحوه اعمال معافیت های مالیاتی موضوع تبصره ۱۱ ماده ۵۳ و مواد ۸۴، ۵۷ و ۱۰۱ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، اقدام به صدور بخشنامه ۱۶۶۳۵ مورخ ۸۷/۲/۲۹، نموده و با استناد به ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵/۳/۹ و توجهاً به نظریه تفسیری شماره ۱۲۷۹/۲۱ مورخ ۱۸/۲/۸۰، شورای محترم نگهبان مبنی بر اینکه اعتبار و قابلیت اجرای دادنامه های هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مشعر بر ابطال بخشنامه ها، آیین نامه ها و تصویب نامه های دولتی از جهت مغایرت با قانون و یا خروج آن ها از حدود اختیارات قوه مجریه، از تاریخ صدور دادنامه می باشد . تاریخ اجرای آن را از عملکرد سال ۱۳۸۵ به بعد مقرر نموده است . لذا از آن جایی که تاریخ اجرای بخشنامه مورد اعتراض شاکی هیچ گونه مغایرتی با مقررات قانونی نداشته و در راستای نظریه فقهای شورای نگهبان و با در نظر گرفتن صراحت ماده قانونی فوق الذکر می باشد، تقاضای

رسیدگی و صدور رأی شایسته مبنی بر قرار رد دادخواست شاکی مورد استعاست. قائم مقام دبیر محترم شورای نگهبان در خصوص ادعای خلاف شرع بودن بخشنامه شماره ۱۶۶۳۵ مورخ ۲۹ / ۲ / ۸۷، طی نامه شماره ۳۸۳۶ / ۳۰ / ۸۹ مورخ ۱ / ۳ / ۸۹، اعلام داشته است:

چون بخشنامه مورد شکایت به شماره ۱۵۷۷۶ / ۳۸۸۴ / ۱۷۶۸ - ۲۳۲ در تاریخ ۱۱ / ۴ / ۱۳۸۵، به موجب رأی شماره ۲۰۹ مورخ ۱۱ / ۴ / ۱۳۸۵ دیوان عدالت اداری خلاف قانون تشخیص داده شده و ابطال گردیده است و به مقتضای نظریه تفسیری شورای محترم نگهبان به شماره ۱۲۷۹ / ۲۱ مورخ ۱۸ / ۲ / ۱۳۸۰، قابلیت اجرایی این گونه ابطال ها از تاریخ صدور دادنامه می باشد، فلذا بخشنامه مورد شکایت، خلاف موازین شرع نمی باشد. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان علی البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه اولاً به موجب نامه شماره ۳۸۳۶ / ۳۰ / ۸۹ مورخ ۱ / ۳ / ۱۳۸۹ قائم مقام دبیر شورای نگهبان بخشنامه معترض عنه خلاف شرع اعلام نگردیده ثانیاً، بخشنامه مورد شکایت بر مبنای دادنامه شماره ۲۰۹ مورخ ۱۱ / ۴ / ۱۳۸۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و با رعایت ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری صادر گردیده، لذا خلاف موازین شرعی و قانونی تشخیص نمی گردد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
معاون قضائی دیوان عدالت اداری
علی مبشری

شماره: ۱۶۶۳۵

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۲/۲۹

پیوست:

بخشنامه

ضمن ارسال تصویر رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص دادنامه شماره ۲۰۹ مورخ ۱۱ / ۴ / ۱۳۸۵ مبنی بر ابطال سیاق عبارات بخشنامه شماره ۱۵۷۷۶ / ۳۸۸۴ / ۱۷۶۸ - ۲۳۲ مورخ ۱۵ / ۹ / ۱۳۸۳ سازمان امور مالیاتی کشور و با عنایت به رفع ابهام به عمل آمده از رأی مزبور توسط معاون محترم قضائی دیوان عدالت اداری به شماره ۲۱ / ۱۰ / ۴۱ / د مورخ ۲۱ / ۱ / ۱۳۸۷، بدین مضمون که ((مفاد رأی هیأت عمومی مبین این نکته است که مؤدی مالیاتی همزمان می تواند از چند معافیت مالیاتی که از منابع مختلف مالیاتی می باشد استفاده نمایند.)) و به منظور ایجاد وحدت رویه در نحوه اعمال معافیتهای مالیاتی موضوع تبصره ۱۱ ماده ۵۳ و مواد ۸۴، ۵۷ و ۱۰۱ قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب ۲۷ / ۱۱ / ۱۳۸۰، که مرتبط با این امر می باشند، مقرر میدارد:

۱_ برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع تبصره ۱۱ ماده ۵۳ قانون مالیاتهای فوق الذکر، مانع استفاده از معافیت مالیاتی ماده ۵۷ قانون یاد شده نخواهد بود.

۲_ در خصوص ماده ۸۴ قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب ۲۷ / ۱۱ / ۱۳۸۰، با توجه به صراحت ماده قانونی، درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق از یک یا چند منبع، از یک معافیت مالیاتی برخوردار می باشد.

۳_ صاحبان مشاغل صرفاً برخوردار از یک معافیت مالیاتی (موضوع ماده ۱۰۱ قانون فوق) می باشند. به عبارت دیگر دارندگان واحدهای کسبی متعدد می توانند جهت یکی از واحدهای فوق از معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۰۱ قانون موصوف استفاده نمایند.

۴_ اشخاص حقیقی که در عملکرد یک سال از منابع مختلف اداری دارای درآمد باشند، می توانند همزمان در هر منبع از یک معافیت مالیاتی برخوردار گردند.

علی اکبر عرب مازار
رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مربوط به قانون مالیاتهای مستقیم